ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ

PAOLO MENGOZZI

της 24ης Μαΐου 2007 [1]

1. Με την υπό κρίση αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, το σουηδικό Högsta domstolen (αναιρετικό δικαστήριο) υποβάλλει στο Δικαστήριο μια σειρά ερωτημάτων που αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις [2].

2. Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο υποθέσεως στην οποία το Högsta domstolen εκλήθη να αποφανθεί επί της αρμοδιότητας του tingsrätt (Πρωτοδικείου) του Γκέτεμποργκ να εκδικάσει την αγωγή που άσκησε ο Olle Arnoldsson κατά της εταιρίας βρετανικού δικαίου Freeport Leisure plc (στο εξής: Freeport plc).

I — Το νομικό πλαίσιο

3. Όπως γνωρίζουμε, η Συνθήκη του Άμστερνταμ, επεκτείνοντας τις κοινοτικές αρμοδιότητες στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις, προέβλεψε μια ειδική νομική βάση χάρη στην οποία πραγματοποιήθηκε η «κοινοτικοποίηση» της Σύμβασης των Βρυξελλών της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (στο εξής: Σύμβαση των Βρυξελλών).

4. Εκδοθείς βάσει των άρθρων 61, στοιχείο γ΄, και 67, παράγραφος 1, ΕΚ, ο κανονισμός 44/2001 (που αποκαλείται κανονισμός των Βρυξελλών I) καθορίζει, με ένα πνεύμα συνέχειας σε σχέση με τη Σύμβαση των Βρυξελλών [3], το νέο κοινοτικό καθεστώς σχετικά με την άσκηση της δικαιοδοσίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις όσον αφορά διαφορές που παρουσιάζουν διασυνορια-

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

2 — ΕΕ 2001, L 12, σ. 1.

3 — Βλ., ειδικότερα, την πέμπτη και τη δέκατη ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού.

κές πτυχές και σε σχέση με την κυκλοφορία των σχετικών αποφάσεων [4].

5. Το κεφάλαιο ΙΙ του κανονισμού 44/2001 ορίζει τους κοινούς κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας. Το τμήμα 1 του κεφαλαίου αυτού περιέχει «γενικές διατάξεις» και αποτελείται από τα άρθρα 2-4, που ορίζουν το προσωπικό πεδίο εφαρμογής της εν λόγω ρύθμισης.

6. Το άρθρο 2, παράγραφος 1, ορίζει τα εξής:

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του κράτους μέλους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους.»

7. Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1:

«Τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους μπορούν να εναχθούν ενώπιον των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους μόνο σύμφωνα με τους κανόνες που περιλαμβάνονται στα τμήματα 2 έως 7 του παρόντος κεφαλαίου.»

8. Το τμήμα 2 του κεφαλαίου ΙΙ του κανονισμού 44/2001, που επιγράφεται «Ειδικές δικαιοδοσίες», περιλαμβάνει τα άρθρα 5 έως 7. Σε σχέση με την υπό κρίση υπόθεση, πρέπει ειδικότερα να υπομνησθούν ορισμένες διατάξεις των άρθρων 5 και 6, δυνάμει των οποίων ένα πρόσωπο που κατοικεί εντός κράτους μέλους μπορεί, κατά τη βούληση του ενάγοντος, να εναχθεί ενώπιον δικαστηρίων άλλων, πλην αυτού του τόπου κατοικίας του εναγομένου, με τα οποία η διαφορά παρουσιάζει ειδικούς δεσμούς.

9. Το άρθρο 5, ορίζει τα εξής:

«Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος:

1) α) ως προς διαφορές εκ συμβάσεως, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου εκπληρώθηκε ή οφείλει να εκπληρωθεί η παροχή·

4 — Ο κανονισμός 44/2001 είναι υποχρεωτικός για όλα τα κράτη μέλη, εξαιρουμένης της Δανίας, η οποία δεν άσκησε την ευχέρεια του «opting in» που προβλέπει το Πρωτόκολλο αριθ. 5 που είναι προσαρτημένο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη ΕΚ, όσον αφορά τις κοινοτικές πράξεις που θεσπίζονται κατ' εφαρμογήν του Τίτλου IV της Συνθήκης. Όσον αφορά το κράτος αυτό, θα συνεχίσει συνεπώς να λειτουργεί η Σύμβαση των Βρυξελλών μέχρι την έναρξη της ισχύος της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Βασιλείου της Δανίας, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, της 19ης Οκτωβρίου 2005 (ΕΕ L 299, σ. 62), που επεξέτεινε στη Δανία την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού των Βρυξελλών Ι. Ο κανονισμός αυτός δεσμεύει αντιθέτως εξ αρχής το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία, οι οποίες, δυνάμει των διατάξεων του Πρωτοκόλλου αριθ. 4, άσκησαν την ίδια ευχέρεια του «opting in», κατόπιν δηλώσεώς τους περί προσχωρήσεως.

[...]

3) ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός.

[...]»

10. Σύμφωνα με το άρθρο 6:

«Το ίδιο αυτό πρόσωπο μπορεί επίσης να εναχθεί:

1) αν υπάρχουν πολλοί εναγόμενοι, ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ενός εξ αυτών, εφόσον υπάρχει τόσο στενή συνάφεια μεταξύ των αγωγών ώστε να ενδείκνυται να συνεκδικασθούν και να κριθούν συγχρόνως, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης ασυμβίβαστων αποφάσεων που θα μπορούσαν να προκύψουν από την χωριστή εκδίκασή τους·

2) αν πρόκειται για προσεπίκληση δικονομικού εγγυητή ή άλλη προσεπίκληση, ενώπιον του δικαστηρίου της κύριας δίκης, εκτός αν μόνος σκοπός τους ήταν να απομακρύνουν τον εγγυητή ή τον προσεπικαλούμενο από το δικαστήριο που θα είχε διεθνή δικαιοδοσία στην περίπτωσή τους.

[...]»

II — Η υπόθεση της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

11. Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης της κύριας δίκης, όπως προκύπτουν από την απόφαση περί παραπομπής και τη δικογραφία, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής.

12. Ο O. Arnoldsson, αναιρεσίβλητος στην κύρια δίκη, συνεργαζόταν με την εταιρία Villages des Marques S.A. (στο εξής: Villages des Marques), η οποία από το 1996 ασχολείται με τον εντοπισμό στην Ευρώπη κατάλληλων τοποθεσιών για τη δημιουργία των αποκαλούμενων factory outlets (καταστημάτων εργοστασίου) και την ανάπτυξη των σχετικών σχεδίων.

13. Ορισμένα από τα σχέδια αυτά, ιδίως αυτό που αφορά την τοποθεσία στην Kungsbacka στη Σουηδία, μεταβιβάστηκαν στην εταιρία Freeport plc, με έδρα τη Μεγάλη Βρετανία, με αντίτιμο την καταβολή ποσοστού της υπεραξίας που δημιουργήθηκε από τη διαφορά μεταξύ της αγοραίας αξίας κάθε χώρου και του κόστους για την ανάπτυξη

του σχετικού σχεδίου. Σύμφωνα με όσα προκύπτουν από τα έγγραφα που προσαρτώνται στις παρατηρήσεις που κατέθεσε ενώπιον του Δικαστηρίου ο O. Arnoldsson, μια σύμβαση που αφορούσε, μεταξύ άλλων, την εγκατάσταση στην Kungsbaka, υπό μορφή σύμβασης joint venture (κοινής επιχείρησης), συνήφθη στις 15 Σεπτεμβρίου 1999 μεταξύ της Freeport plc και της Trading Places Ltd., μητρικής εταιρίας της Villages des Marques [5].

14. Στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων που αφορούσαν τη μεταβίβαση του χώρου στην Kungsbacka, στις 11 Αυγούστου 1999, ο εκπρόσωπος της Freeport plc και ο O. Arnoldsson συνήψαν προφορική συμφωνία δυνάμει της οποίας η Freeport plc δεσμεύτηκε να καταβάλει στον αντισυμβαλλόμενο, κατά τον χρόνο ενάρξεως της λειτουργίας της εγκαταστάσεως στην Kungsbacka, το ποσό των 500 000 λιρών στερλινών (GBP) ως «success fee» (στο εξής: συμφωνία). Η συμφωνία αυτή επιβεβαιώθηκε από τη Freeport plc με τηλεομοιοτυπία της 13ης Σεπτεμβρίου 1999, στην οποία διευκρίνισε, μεταξύ άλλων, ότι η πληρωμή θα πραγματοποιούνταν από την εταιρία που ήταν κύριος της εγκατάστασης.

15. Τα επίσημα εγκαίνια της εγκατάστασης στην Kungsbacka έγιναν στις 15 Νοεμβρίου 2001. Κύριος της εγκατάστασης είναι η εταιρία Freeport Leisure (Sweden) AB (στο εξής: Freeport AB), η οποία ελέγχεται κατά 100 % από τη Freeport plc, μέσω της θυγατρικής της Freeport Leisure (Netherlands) BV, η οποία επίσης ελέγχεται κατά 100 %. Η Freeport AB, η οποία καταχωρίστηκε στο μητρώο εταιριών της Σουηδίας στις 13 Σεπτεμβρίου 1999 υπό διαφορετική επωνυμία, αγοράστηκε από τον όμιλο Freeport την άνοιξη του 2000.

16. Κατόπιν της ενάρξεως της λειτουργίας της εγκατάστασης, ο O. Arnoldsson ζήτησε από τη Freeport AB και από τη Freeport plc την καταβολή της συμφωνηθείσας προμήθειας. Δεδομένου ότι δεν του καταβλήθηκε κανένα ποσό, ο O. Arnoldsson άσκησε στις 5 Φεβρουαρίου 2003 αγωγή κατά αμφοτέρων των εταιριών ενώπιον του tingsrätt του Γκέτεμπεργκ, στην περιφέρεια του οποίου βρισκόταν η έδρα της Freeport AB, με αίτημα να υποχρεωθούν εις ολόκληρο στην καταβολή προς αυτόν του ποσού των 500 000 GBP, ή του ισοτίμου ποσού σε σουηδικές κορώνες, πλέον τόκων.

17. Για να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του tingsrätt του Γκέτεμπεργκ έναντι της Freeport plc, ο O. Arnoldsson επικαλέσθηκε το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001.

18. Η Freeport plc προέβαλε κυρίως την αναρμοδιότητα του σουηδικού δικαστηρίου, αμφισβητώντας τη δυνατότητα εφαρμογής εν προκειμένω της διατάξεως την οποία επικαλέστηκε ο ενάγων.

5 — Μια ανάλογη σύμβαση, που αφορούσε εγκαταστάσεις στη Γαλλία, συνήφθη την ίδια μέρα μεταξύ της Freeport plc, της Trading Places ltd. και της Villages des Marques.

19. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, η Freeport plc υποστήριξε ότι η αγωγή που ασκήθηκε κατ' αυτής είχε συμβατικό έρεισμα, ενώ η αγωγή που ασκήθηκε κατά της Freeport AB δεν μπορούσε παρά να στηρίζεται σε εξωσυμβατική ευθύνη, δεδομένου ότι η εν λόγω εταιρία όχι μόνο δεν συμμετείχε στη συμφωνία, αλλ' επιπλέον δεν υφίστατο καν κατά την ημερομηνία συνάψεως της συμφωνίας αυτής. Κατά τη Freeport plc, η αγωγή κατά της Freeport AB είναι αβάσιμη, καθόσον κατά το σουηδικό δίκαιο μια σύμβαση δεν μπορεί να υποχρεώσει τους τρίτους. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος εκδόσεως ασυμβιβάστων αποφάσεων σε περίπτωση που η αγωγή κατά της Freeport plc και η αγωγή κατά της Freeport AB θα εκδικάζονταν από διαφορετικά δικαστήρια. Συνεπώς, η αγωγή που στρέφεται κατά της τελευταίας αυτής ασκήθηκε με μοναδικό σκοπό να υπαχθεί η Freeport plc στη δικαιοδοσία του σουηδικού δικαστηρίου.

20. Ο Ο. Arnoldsson αντέτεινε ότι οι αγωγές που άσκησε κατά των δύο εναγομένων εταιριών είχαν το ίδιο συμβατικό έρεισμα. Κατά τον Ο. Arnoldsson, κατά τον χρόνο της συνάψεως της συμφωνίας, οι εκπρόσωποι της Freeport plc είχαν ενεργήσει για λογαριασμό τόσο της εταιρίας αυτής όσο και της Freeport AB, η οποία, αφ' ής στιγμής εισήλθε στον όμιλο Freeport, αποδέχθηκε την εντολή πληρωμής που η Freeport plc της έδωσε μέσω της συμφωνίας. Επομένως, κατά τον Ο. Arnoldsson, μεταξύ αυτού και της Freeport AB υφίσταται, τουλάχιστον, μια οιονεί συμβατική σχέση.

21. Το tingsrätt του Γκέτεμποργκ απέρριψε την ένσταση περί αναρμοδιότητας που προέβαλε η Freeport plc. Η τελευταία άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Hovrätten för Västra Sverige, το οποίο επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση.

22. Η Freeport plc άσκησε εν συνεχεία αναίρεση ενώπιον του Högsta domstolen, το οποίο θεώρησε αναγκαίο, για την επίλυση της διαφοράς, να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Πρέπει μια αγωγή, η οποία στηρίζεται σε προβαλλόμενη υποχρέωση πληρωμής μιας ανωνύμου εταιρίας κατόπιν αναληφθείσας δεσμεύσεως, να θεωρηθεί ότι αφορά ενοχή εκ συμβάσεως για την εφαρμογή του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1), ακόμη και αν ο αναλαβών τη δέσμευση δεν ήταν κατά το χρονικό

εκείνο σημείο ούτε νόμιμος αντιπρόσωπος ούτε εντολοδόχος της εταιρίας;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, αποτελεί προϋπόθεση για τη δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 6, σημείο 1, πλέον των ρητώς προβλεπομένων στο άρθρο αυτό προϋποθέσεων, το να μην έχει ασκηθεί η αγωγή κατά του εναγομένου που κατοικεί στο κράτος της έδρας του δικαστηρίου με μοναδικό σκοπό να εκδικαστεί η αγωγή κατά άλλου εναγομένου από δικαστήριο διαφορετικό από εκείνο που θα ήταν άλλως αρμόδιο να εκδικάσει την αγωγή αυτή;

3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα, πρέπει η πιθανότητα να ευδοκιμήσει η αγωγή κατά του εναγομένου που κατοικεί στο κράτος της έδρας του δικαστηρίου να λαμβάνεται κατ' άλλο τρόπο υπόψη για να κριθεί αν υφίσταται ο κίνδυνος έκδοσης ασυμβίβαστων αποφάσεων που προβλέπεται στο άρθρο 6, σημείο 1;»

III — Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

23. Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, ο O. Arnoldsson, η Freeport plc και η Επιτροπή κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου.

IV — Ανάλυση

A — *Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος*

24. Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν, με βάση τις περιστάσεις που αναφέρει η απόφαση περί παραπομπής, η αγωγή που άσκησε ο O. Arnoldsson κατά της Freeport AB έχει συμβατικό έρεισμα.

25. Από τα στοιχεία που περιέχονται στην απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το ερώτημα αυτό απορρέει από την πεποίθηση του Högsta domstolen ότι η εφαρμογή του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 προϋποθέτει την *ταυτότητα της βάσεως* της αγωγής που ασκήθηκε κατά του εναγομένου ο οποίος κατοικεί εντός του κράτους μέλους του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου ασκήθηκε η αγωγή και της αγωγής που στρέφεται κατά του εναγομένου ο οποίος κατοικεί εκτός του κράτους αυτού. Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει επίσης ότι το

εθνικό δικαστήριο αντλεί την πεποίθηση αυτή από την ανάγνωση της αποφάσεως του Δικαστηρίου στην υπόθεση Réunion européenne κ.λπ. [6].

26. Προτού εκθέσω τους λόγους για τους οποίους θεωρώ ότι το Högsta domstolen στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της προαναφερθείσας αποφάσεως, πρέπει να υπενθυμίσω το καθεστώς της συνάφειας που ορίζεται στο άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, όπως προκύπτει ειδικότερα από τις διευκρινίσεις που περιέχονται στη νομολογία του Δικαστηρίου.

27. Όπως είναι γνωστό, η διατύπωση που έχει σήμερα το άρθρο αυτό αποτελεί καρπό της ερμηνείας που το Δικαστήριο έδωσε στην αντίστοιχη διάταξη της Συμβάσεως των Βρυξελλών με την απόφαση Καλφέλης [7], ερμηνεία την οποία υιοθέτησε ο κοινοτικός νομοθέτης όταν η ως άνω ρύθμιση της εν λόγω Συμβάσεως περιελήφθη στον κανονισμό 44/2001.

28. Με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο έθεσε ως προϋπόθεση της εφαρμογής του άρθρου 6, σημείο 1, της Συμβάσεως των Βρυξελλών το ότι πρέπει «να υφίσταται συνάφεια μεταξύ των αγωγών που στρέφονται κατά καθενός των εναγομένων» [8]. Εξετάζοντας εν συνεχεία το ζήτημα του είδους της απαιτούμενης συνάφειας, το Δικαστήριο, αφού ανέφερε την ταυτότητα της ratio μεταξύ του κανόνα του άρθρου 22 της Συμβάσεως, όσον αφορά την περίπτωση συναφών αγωγών ασκηθεισών ενώπιον δικαστηρίου διαφορετικών συμβαλλομένων κρατών [9], και της επίμαχης διατάξεως, διευκρίνισε ότι η τελευταία αυτή διάταξη εφαρμόζεται «όταν οι ασκούμενες κατά των διαφόρων εναγομένων αγωγές είναι συναφείς κατά τον χρόνο ασκήσεώς τους, όταν δηλαδή υπάρξει συμφέρον να εξεταστούν και να κριθούν από κοινού προκειμένου να αποφευχθούν λύσεις που θα μπορούσαν να είναι ασυμβίβαστες αν οι υποθέσεις εκρίνοντο χωριστά» [10]. Το Δικαστήριο διευκρίνισε επιπλέον ότι «στα εθνικά δικαστήρια εναπόκειται να κρίνουν, σε κάθε περίπτωση, αν συντρέχει η προϋπόθεση αυτή» [11].

29. Βάσει του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, συνεπώς, πλείονες εναγόμενοι κατοικούντες σε διαφορετικά κράτη μέλη μπορούν να εναχθούν από κοινού ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ενός εξ αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται μεταξύ των αγωγών που ασκήθηκαν κατ' αυτών κατάλληλος και επαρκής σύνδεσμος. Η ύπαρξη του συνδέσμου αυτού

6 — Απόφαση του Δικαστηρίου της 27 Οκτωβρίου 1998, C-51/97 (Συλλογή 1998, σ. I-6511).

7 — Απόφαση του Δικαστηρίου της 27 Σεπτεμβρίου 1988, 189/87, Καλφέλης κατά Schröder (Συλλογή 1988, σ. 5565).

8 — Σημείο 9. Το Δικαστήριο κατέληξε στην ερμηνεία αυτή, λαμβάνοντας υπόψη το ότι το άρθρο 6, σημείο 1, της Συμβάσεως των Βρυξελλών συνιστά εξαίρεση από την αρχή της δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους κατοικίας του εναγομένου και το ότι «η εξαίρεση αυτή πρέπει να διαμορφωθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μη θίγει την ίδια την ύπαρξη της αρχής», όπως τούτο θα μπορούσε να συμβεί «αν ο ενάγων είχε τη δυνατότητα να ασκεί αγωγή στρεφόμενη κατά περισσοτέρων εναγομένων με μοναδικό σκοπό να αποσπάσει έναν από τους εναγομένους αυτούς από τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους της κατοικίας του».

9 — Νυν άρθρου 28 του κανονισμού 44/2001.

10 — Σκέψη 12.

11 — Σκέψη 12.

πρέπει να διαπιστώνεται κατά την άσκηση της αγωγής [12] και πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με την απαίτηση εκδόσεως ενιαίας αποφάσεως προκειμένου να αποφευχθούν λύσεις που θα μπορούσαν να είναι ασυμβίβαστες.

30. Ο εν λόγω σύνδεσμος υφίσταται κατ' αρχάς όταν οι αγωγές που στρέφονται κατά περισσοτέρων εναγομένων είναι τόσο στενά συνδεδεμένες μεταξύ τους ώστε πρέπει να συνεκδικασθούν από το ίδιο δικαστήριο, καθόσον η επ' αυτών απόφαση δεν μπορεί να εκδοθεί παρά έναντι όλων των ενδιαφερομένων μερών. Το άρθρο 6, σημείο 1, δεν απαιτεί ωστόσο την ύπαρξη ενός τέτοιου βαθμού συναφείας [13], καθόσον αρκεί ένας σύνδεσμος που να δικαιολογεί το συμφέρον της από κοινού εκδίκασης των αγωγών προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν ασυμβίβαστες μεταξύ τους αποφάσεις. Συνεπώς, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6, σημείο 1, εμπίπτουν επίσης οι περιπτώσεις στις οποίες οι αγωγές είναι συναφείς μεταξύ τους λόγω του αντικειμένου ή της βάσης του δικαιώματος.

31. Πρέπει να τονιστεί ότι, δεδομένου ότι ούτε ο κανονισμός 44/2001 ούτε ο κοινοτικός δικαστής, κατά την ερμηνεία του εν λόγω κανονισμού ή του προηγουμένου συμβατικού καθεστώτος, δεν προέβησαν σε πλήρη περιγραφή των περιπτώσεων στις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 6, σημείο 1, εναπόκειται στους εσωτερικούς δικονομικούς κανόνες να συμπληρώσουν το καθεστώς που προβλέπει η εν λόγω διάταξη. Εναπόκειται, με άλλα λόγια, στο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου είχε ασκηθεί αγωγή, όπως εξάλλου είχε τονιστεί με την προπαρατεθείσα απόφαση Καλφέλης [14], να εκτιμήσει, ελλείψει κοινών κανόνων, με βάση το δικονομικό του δίκαιο, την απαίτηση της συνεκδικάσεως των αγωγών για την άσκηση της δικαιοδοσίας του σε περίπτωση υπάρξεως πολλών εναγομένων.

32. Κατόπιν αυτού, περνάω στην εξέταση του αν αφορά την επίλυση της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του Högsta domstolen η παραπομπή που το δικαστήριο αυτό έκανε στην προπαρατεθείσα απόφαση Réunion européenne κ.λπ. [15].

33. Με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο αποφάνθηκε επί μιας σειράς προδικαστικών ερωτημάτων που υπέβαλε το γαλλικό Cour de cassation και τα οποία αφορούσαν την ερμηνεία των άρθρων 5, σημεία 1 και 3, και 6, σημείο 1, της Συμβάσεως των Βρυξελλών. Τα προδικαστικά ερωτήματα είχαν ανακύψει στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ διαφόρων ασφαλιστικών εταιριών, που είχαν υποκατασταθεί στα δικαιώματα μιας γαλλικής εταιρίας που ήταν παραλήπτης εμπορευμάτων στα οποία διαπιστώθηκαν αβαρίες κατόπιν θαλάσσιας και εν συνεχεία χερσαίας μεταφοράς από τη Μελβούρνη στο Rungis, και του συμβατικού μεταφορέα, με έδρα το Σίδνεϋ, του Ολλανδού εφοπλιστή του

12 — Βλ. σκέψη 12 της αποφάσεως Καλφέλης.

13 — Βλ., υπό την έννοια αυτή, τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Darmon στην υπόθεση Καλφέλης, όπ.π., σημείο 8.

14 — Βλ. σκέψη 12 της αποφάσεως.

15 — Υποσημείωση 6.

πλοίου που είχε πραγματοποιήσει τη θαλάσσια διαδρομή Μελβούρνη-Ρότερνταμ και του πλοιάρχου του πλοίου ο οποίος κατοικούσε στις Κάτω Χώρες. Το tribunal de commerce de Créteil, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το Rungis που αποτελούσε τον τόπο παράδοσης των εμπορευμάτων, έκρινε ότι ήταν αρμόδιο να εκδικάσει μόνο την αγωγή που άσκησαν οι ασφαλιστές κατά του Αυστραλού μεταφορέα, αλλά έκρινε ότι ήταν αναρμόδιο όσον αφορά τους λοιπούς εναγομένους και ότι αρμοδιότητα είχαν τα δικαστήρια του Ρότερνταμ, που αποτελούσαν τον τόπο στον οποίο είχε εκπληρωθεί η παροχή που όφειλε ο Ολλανδός εφοπλιστής, ή το Άμστερνταμ, όπου ο τελευταίος αυτός είχε την έδρα του, ή ακόμη το Σίδνεϋ. Ενώπιον του Cour de cassation, το οποίο επελήφθη της υποθέσεως κατόπιν ασκήσεως αναιρέσεως κατά της αποφάσεως του Cour d'appel de Paris με το οποίο επιβεβαιώθηκε η απόφαση του tribunal de commerce de Créteil, οι ασφαλιστές υποστήριξαν κυρίως ότι, δεδομένου ότι δεν διαπίστωσαν την ύπαρξη συμβατικής σχέσης μεταξύ του παραλήπτη των εμπορευμάτων, αφενός, και του εφοπλιστή, καθώς και του πλοιάρχου του πλοίου, αφετέρου, οι δικαστές της ουσίας έπρεπε να εφαρμόσουν τα κριτήρια συνδέσεως που προβλέπονται στο άρθρο 5, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών όσον αφορά την ευθύνη από αδικοπραξία ή οιονεί αδικοπραξία και όχι στο άρθρο 5, σημείο 1, που αφορά μόνο τη συμβατική ευθύνη. Επικουρικώς, οι ενάγοντες ισχυρίστηκαν ότι οι αγωγές κατά των διαφόρων εναγομένων είχαν ως αντικείμενο την ίδια πράξη μεταφοράς και ότι κατά συνέπεια η διαφορά ήταν αδιαίρετη.

34. Τα τρία πρώτα προδικαστικά ερωτήματα αφορούσαν την ερμηνεία του άρθρου 5, σημεία 1 και 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών και με αυτά εζητείτο κατ' ουσίαν από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί της συμβατικής ή εξωσυμβατικής βάσεως των απαιτήσεων που προέβαλαν οι ασφαλιστές κατά του Ολλανδού εφοπλιστή και του πλοιάρχου του πλοίου, καθώς και επί της ερμηνείας της εννοίας «τόπος που συνέβη το ζημιογόνο γεγονός», κατά το άρθρο 5, σημείο 3.

35. Με το τέταρτο ερώτημά του, το Cour de cassation ρώτησε αντιθέτως το Δικαστήριο αν «εναγόμενος κατοικών στο έδαφος του συμβαλλομένου κράτους μπορεί να εναχθεί εντός άλλου συμβαλλομένου κράτους, ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο ασκήθηκε αγωγή στρεφόμενη κατά συνεναγομένου, ο οποίος δεν κατοικεί σε έδαφος συμβαλλομένου κράτους, για τον λόγο ότι η διαφορά εμφανίζεται ως αδιαίρετη και όχι απλώς συναφής» [16].

36. Απαντώντας στο ερώτημα αυτό, το Δικαστήριο, αφού απέκλεισε τη συνδρομή εν προκειμένω των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 22 της Συμβάσεως των Βρυξελλών [17], υπενθύμισε τη διατύπωση του άρθρου 6, σημείο 1, αυτής και διευκρίνισε ότι η εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι «η επίμαχη διαφορά φέρεται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας ενός των συνενα-

16 — Βλ. σκέψη 13 της αποφάσεως.

17 — Σκέψη 38 έως 41.

γομένων» [18], προϋπόθεση η οποία δεν επληρούτο εν προκειμένω [19].

37. Μολονότι η διαπίστωση αυτή θα ήταν, από μόνη της, επαρκής για να αποκλεισθεί η δυνατότητα επικλήσεως στην υπόθεση της κύριας δίκης του άρθρου 6, σημείο 1, της Συμβάσεως και για να δοθεί η απάντηση στο ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο, το Δικαστήριο συνέχισε ωστόσο τη συλλογιστική του. Υπενθύμισε τη διευκρίνιση που περιέχεται στην προπαρατεθείσα απόφαση Καλφέλης [20], σχετικά με τις προϋποθέσεις εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως [21], καθώς και το απόσπασμα της αποφάσεως αυτής στο οποίο έκρινε ότι ένα δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία, δυνάμει του άρθρου 5, σημείο 3, της Συμβάσεως, να κρίνει το κεφάλαιο μιας αγωγής που στηρίζεται σε ενοχή εξ αδικοπραξίας δεν έχει δικαιοδοσία να κρίνει τα υπόλοιπα κεφάλαια της ίδιας αγωγής που δεν στηρίζονται σε ενοχές εξ αδικοπραξίας [22]. Στη σκέψη 50, στην οποία αναφέρεται το Högtsa domstolen με την απόφαση περί παραπομπής, το Δικαστήριο κατέληξε ότι «από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι δύο κεφάλαια της ίδιας αγωγής αποζημιώσεως, στρεφόμενα κατά διαφορετικών εναγομένων και στηριζόμενα το ένα σε ευθύνη εκ συμβάσεως και το άλλο σε ευθύνη εξ αδικοπραξίας, δεν μπορούν να θεωρηθούν συναφή μεταξύ τους» [23].

38. Μολονότι θα μπορούσε κανείς να ερμηνεύσει μια τέτοια κρίση υπό την έννοια ότι το Δικαστήριο θέλησε να εξαρτήσει την εφαρμογή του άρθρου 6, σημείο 1, της Συμβάσεως των Βρυξελλών από μια πρόσθετη προϋπόθεση σε σχέση με τα όσα έχει κρίνει με την απόφαση Καλφέλης —και πράγματι έτσι ερμηνεύθηκε από τα δικαστήρια ορισμένων κρατών μελών— θεωρώ ότι το περιεχόμενο της κρίσεως αυτής πρέπει ωστόσο να τοποθετηθεί στις πραγματικές διαστάσεις του, εντασσόμενο στο ορθό πλαίσιό της.

39. Πράγματι, αν εξετασθούν οι σκέψεις 49 και 50 της ως άνω αποφάσεως στο λογικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται, η έννοια που φαίνεται ότι πρέπει να τους προσδοθεί είναι μάλλον ότι επιβεβαιώνουν αυτό που έκρινε το Δικαστήριο με τη σκέψη 14 της ίδιας αυτής αποφάσεως, ήτοι ότι, στο κανονιστικό σύστημα της Συμβάσεως, η συνάφεια μπορεί να χρησιμεύσει ως κριτήριο δικαιοδοσίας μόνον υπέρ του δικαστηρίου της κατοικίας του εναγομένου. Ειδικότερα, μου φαίνεται ότι το Δικαστήριο, με τα αποσπάσματα αυτά της ως άνω αποφάσεως, θέλησε ρητώς να τονίσει ότι δεν μπορεί να υπάρχει εναλλακτική δικαιοδοσία άλλου δικαστηρίου σε σχέση με αυτό της κατοικίας του εναγομένου όσον αφορά τη συνεκδίκαση των αγωγών στην περίπτωση παθητικής ομοδικίας, αποκλείοντας το να μπορούν να συνεκδικασθούν πολλές συναφείς αγωγές βάσει της εν λόγω εναλλα-

18 — Σκέψη 44.

19 — Σκέψη 45. Το Δικαστήριο προσέθεσε ότι «ο σκοπός της ασφαλείας δικαίου που επιδιώκει η σύμβαση δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί αν το γεγονός ότι το δικαστήριο συμβαλλομένου κράτους έκρινε ότι είναι αρμόδιο ως προς έναν από τους εναγομένους, ο οποίος δεν κατοικεί εντός συμβαλλομένου κράτους, επέτρεπε να εναχθεί ένας άλλος εναγόμενος, ο οποίος κατοικεί εντός συμβαλλομένου κράτους, ενώπιον του ίδιου αυτού δικαστηρίου, πέραν των προβλεπομένων από τη σύμβαση περιπτώσεων, στερούμενος έτσι της ευεργετικής εφαρμογής των προστατευτικών κανόνων που η εν λόγω σύμβαση θεσπίζει» (σκέψη 46).

20 — Υποσημείωση 7.

21 — Σκέψεις 47 και 48.

22 — Σκέψη 49.

23 — Σκέψη 50.

κτικής δικαιοδοσίας όταν αυτή δικαιολογείται μόνο για μία από τις αγωγές αυτές.

40. Υπό την έννοια αυτή πρέπει επίσης να νοηθεί η παραπομπή στη σκέψη της αποφάσεως Καλφέλης με την οποία το Δικαστήριο απέκλεισε τη δυνατότητα του αρμοδίου, βάσει του άρθρου 5, σημείο 3, δικαστηρίου, να εκδικάζει κεφάλαια της αγωγής στηριζόμενα σε πράξεις ή σε περιστατικά που δεν αφορούν αδικοπραξία, έστω και αν αυτά προβάλλονται στο πλαίσιο της ίδιας αγωγής. Από τον αποκλεισμό αυτό προκύπτει πράγματι ότι ένα δικαστήριο που έχει επιληφθεί δύο αγωγών συνδεομένων μεταξύ τους, που έχουν ασκηθεί κατά διαφόρων εναγομένων και εκ των οποίων η πρώτη στηρίζεται σε ευθύνη εξ αδικοπραξίας και η δεύτερη σε συμβατική ευθύνη, δεν μπορεί να διατάξει την ένωση των υποθέσεων λόγω συναφείας, ακόμα και αν είναι αρμόδιο, βάσει του άρθρου 5, σημείο 3[24], της Συμβάσεως, για την εκδίκαση της πρώτης αγωγής, αλλά δεν δικαιολογεί αυτοτελώς την αρμοδιότητά του σε σχέση με τη δεύτερη (για παράδειγμα, στην περίπτωση που συμπίπτει ο τόπος εκπληρώσεως της συμβατικής παροχής και ο τόπος επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος, ή δυνάμει του γενικού κριτηρίου του δικαστηρίου της κατοικίας του εναγομένου). Πράγματι, η υφιστάμενη μεταξύ των δύο αγωγών συνάφεια δεν μπορεί, υπό τέτοιες περιστάσεις —ήτοι, ελλείψει συνδέσεως με την κατοικία ενός των εναγομένων— να χρησιμοποιηθεί ως κριτήριο δικαιοδοσίας, αυτή δε η τελευταία δεν μπορεί να δικαιολογηθεί βάσει ελκτικής δυνάμεως ασκουμένης από τη δικαιοδοσία βάσει του άρθρου 5, σημείο 3, δεδομένου ότι η νομολογία έχει ρητώς αποκλείσει μια τέτοια δυνατότητα.

41. Ναι μεν αυτή είναι η σημασία που πρέπει να αποδοθεί στις σκέψεις 49 και 50 της εν λόγω αποφάσεως, πλην όμως η απόφαση αυτή δεν αποκλείει, αντίθετα προς όσα υποθέτει το αιτούν δικαστήριο, τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 6, σημείο 1, της Συμβάσεως των Βρυξελλών σε περίπτωση ασκήσεως αγωγών στηριζομένων σε συμβατική και εξωσυμβατική ευθύνη, υπό την προϋπόθεση ότι η συγκέντρωση των διαδικασιών *λειτουργεί υπέρ του δικαστηρίου του τόπου της κατοικίας ενός των εναγομένων*.

42. Η ερμηνεία των σκέψεων 49 και 50 της αποφάσεως Réunion européenne που προτείνω εδώ, την οποία συμμερίζεται εν πολλοίς και η Επιτροπή, φαίνεται να συνάδει με τα όσα έχει ήδη κρίνει το Δικαστήριο με την απόφαση Καλφέλης και, γενικότερα, με το κανονιστικό σύστημα της Συμβάσεως των Βρυξελλών (νυν του κανονισμού 44/2001).

43. Αφενός, εντάσσεται στη γραμμή που χαράχτηκε με την απόφαση Καλφέλης, βάσει της οποίας η ύπαρξη της συναφείας μεταξύ των αγωγών, όπως ορίζεται συγκεκριμένα στην απόφαση αυτή, συνιστά *τη μοναδική αντικειμενική προϋπόθεση* της εφαρμογής του άρθρου 6, σημείο 1, ενώ, αντιθέτως, η ερμηνεία που προτείνει το αιτούν δικαστήριο ισοδυναμεί κατ' ουσίαν με την εισαγωγή μιας πρόσθετης προϋπόθεσης επιβάλλουσας πανομοιότυπη βάση για

24 — Τούτο όμως ισχύει εν γένει σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες η δικαιοδοσία καθορίζεται βάσει κριτηρίων συνδέσεως που δεν λαμβάνουν υπόψη την κατοικία του εναγομένου.

τις αγωγές που στρέφονται κατά διαφόρων εναγομένων.

44. Αφετέρου, δεν είναι αντίθετη προς τους σκοπούς που επιδιώκουν κατ' αρχάς το συμβατικό σύστημα και εν συνεχεία ο κανονισμός 44/2001, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η αναζήτηση ισορροπίας μεταξύ του συμφέροντος της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και της απαιτήσεως για αύξηση της δικαστικής προστασίας των ιδιωτών στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου, ενώ μια διαφορετική ερμηνεία της αποφάσεως που σχολιάζω τώρα, όπως αυτή που προτείνει το αιτούν δικαστήριο, θα ενείχε αντιθέτως τον κίνδυνο *υπερβολικού περιορισμού του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 6, σημείο 1, ακυρώνοντας τον σκοπό της δικονομικής οικονομίας, χωρίς αυτό να δικαιολογείται από την απαίτηση προστασίας του κεντρικού χαρακτήρα της κατοικίας του εναγομένου ως γενικού κριτηρίου δικαιοδοσίας*, ή της διασφαλίσεως της δυνατότητας προβλέψεως του αρμοδίου δικαστηρίου.

45. Βάσει των προεκτεθεισών σκέψεων, θεωρώ ότι το πρώτο προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο προέρχεται από εσφαλμένη ερμηνεία της νομολογίας του Δικαστηρίου και δεν αφορά την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης. Ναι μεν, πράγματι, το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 εφαρμόζεται και στην περίπτωση της συνδρομής αγωγών που στηρίζονται σε συμβατική και εξωσυμβατική ευθύνη, πλην όμως η επίλυση της διαφοράς που έχει υποβληθεί ενώπιον του Högsta domstolen δεν συνεπάγεται ότι πρέπει να απαντηθεί προδικαστικώς το ερώτημα αν η βάση του δικαιώματος που προβάλλει ο O. Arnoldsson κατά της Freeport AB είναι ή όχι συμβατικής φύσεως.

46. Έρχομαι τώρα στην εξέταση του δευτέρου και του τρίτου ερωτήματος που υπέβαλε το Högsta domstolen.

Β — *Επί του δευτέρου και του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος*

47. Με το δεύτερο και το τρίτο ερώτημά του, που πρέπει κατά τη γνώμη μου να συνεξετασθούν, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν το Δικαστήριο, αφενός, αν η εφαρμογή του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 εξαρτάται από τον έλεγχο του αν η αγωγή που ασκήθηκε ενώπιον του δικαστηρίου του κράτους μέλους εντός του οποίου κατοικεί ο εναγόμενος δεν ασκήθηκε με μοναδικό σκοπό να στερήσει από τον άλλον εναγόμενο τον φυσικό του δικαστή [25] και, αφετέρου, σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως, αν το γεγονός ότι ο ενάγων επιδιώκει ένα τέτοιο σκοπό έχει επίπτωση στην εκτίμηση της πιθανότητας να ευδοκιμήσει η εν λόγω αγωγή, κατά την εξέταση του ζητήματος του κινδύνου ασυμβίβαστων αποφάσεων

25 — Το Högsta domstolen παραπέμπει συναφώς στο άρθρο 6, σημείο 2, στο οποίο προβλέπεται ρητώς η προϋπόθεση αυτή.

που διαλαμβάνονται στο άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 [26].

48. Θεωρώ ότι από τα προαναφερθέντα ερωτήματα ανακύπτει, κατά τρόπο βεβαίως περιοριζόμενο στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως της οποίας δίδεται η ερμηνεία, το δυσχερές πρόβλημα των ορίων της απατηλής ή καταχρηστικής χρησιμοποιήσεως των βάσεων δικαιοδοσίας που προβλέπει ο κανονισμός 44/2001. Δεν έχω την πρόθεση και δεν θεωρώ επίσης ότι είναι αναγκαίο για την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς να εξετάσω κατά γενικό τρόπο την προβληματική αυτή, οπότε θα περιοριστώ στην ανάπτυξη των σκέψεων που είναι αυστηρώς αναγκαίες για την εξέταση των ερωτημάτων που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο, έχοντας ωστόσο κατά νου τον ευαίσθητο χαρακτήρα των ουσιαστικών θεμάτων στα οποία εντάσσονται οι σκέψεις αυτές.

49. Όπως είχα ήδη την ευκαιρία να υπογραμμίσω, στο κανονιστικό σύστημα του κανονισμού 44/2001 (όπως προηγουμένως στο συμβατικό πλαίσιο), η πρόβλεψη μιας ειδικής δικαστικής συνδέσεως στις περιπτώσεις συναφείας που διαλαμβάνονται στο άρθρο 6, σημεία 1 και 2, δικαιολογείται από την επιδίωξη των σκοπών της δικονομικής οικονομίας και της αρμονίας των αποφάσεων.

26 — Πέραν του ότι στο σημείο αυτό η απόφαση περί παραπομπής δεν έχει αρκετά σαφή διατύπωση, θεωρώ ότι το περιεχόμενο του τρίτου ερωτήματος και η συνάρθρωσή του με το προηγούμενο ερώτημα μπορούν να συντεθούν ορθώς με τον τρόπο που εξέτασα ανωτέρω.

50. Παρατήρησα επίσης ότι η λειτουργία αυτής της συνδέσεως έχει ως όριο την απαίτηση της αποφυγής του υπερβολικού περιορισμού του πεδίου εφαρμογής του γενικού κριτηρίου του δικαστηρίου της κατοικίας του εναγομένου, εις βάρος της ασφαλείας δικαίου, κατά τον καθορισμό της διεθνούς δικαιοδοσίας, ή της παροχής εμμέσως της δυνατότητας, κατά λιγότερο ή περισσότερο συστηματικό τρόπο, να εκδικάζεται η υπόθεση από το δικαστήριο της κατοικίας του εναγομένου, περίπτωση κατά της οποίας έχει σαφώς λάβει θέση ο κοινοτικός νομοθέτης (και, προηγουμένως, η Σύμβαση των Βρυξελλών).

51. Επομένως, για να ερμηνευθούν οι διατάξεις του κανονισμού που αφορούν τη δικονομική συνάφεια, πρέπει να ιδωθούν υπό την οπτική της διαλεκτικής μεταξύ συμφέροντος για ορθή απονομή της δικαιοσύνης και σεβασμού του κεντρικού χαρακτήρα του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του εναγομένου, ως γενικού κριτηρίου δικαστικής συνδέσεως.

52. Εν συνεχεία, πρέπει κατ' αρχάς να παρατηρηθεί ότι, δεδομένου ότι τα κριτήρια συνδέσεως που προβλέπονται στο άρθρο 6, σημεία 1 και 2, στις περιπτώσεις περισσοτέρων εναγομένων, προσεπίκλησης δικονομικού εγγυητή ή άλλης προσεπίκλησης, είναι εναλλακτικά σε σχέση με το κριτήριο του τόπου της κατοικίας του εναγομένου, ο ενάγων διαθέτει συναφώς μια *δυνατότητα επιλογής* την οποία θα ασκήσει προφανώς λαμβάνοντας υπόψη το συμφέρον του να εκδικασθεί η διαφορά από κάποιο συγκεκριμένο δικαστήριο και όχι από κάποιο άλλο. Πρόκειται για μια συνέπεια που είναι εγγενής στο κανονιστικό σύστημα του κανονισμού και η οποία δύσκολα μπορεί να αναιρεθεί, καθόσον δεν μπορεί να απαγορευθεί σε κάποιον που προτίθεται να ασκή-

σει αγωγή στο πλαίσιο του «ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου» να χρησιμοποιήσει τις δυνατότητες που προσφέρει το σύστημα αυτό για να επιλέξει, τηρουμένων των κανόνων του εν λόγω συστήματος, το δικαστήριο που προτιμά [27].

53. Ναι μεν η δυνατότητα της επιλογής αναγνωρίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο, πλην όμως το ίδιο κανονιστικό σύστημα προβλέπει ορισμένους μηχανισμούς που επιτρέπουν τον περιορισμό της απατηλής ή καταχρηστικής ασκήσεως της εν λόγω δυνατότητας επιλογής.

54. Η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων εξαρτάται κατ' αρχάς από μια κοινή προϋπόθεση —που αντιπροσωπεύει εξάλλου το κύριο όριο της δυνατότητας χρησιμοποιήσεως των εναλλακτικών βάσεων δικαιοδοσίας που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές— που συνίσταται στην *ύπαρξη ενός πραγματικού και ενεστώτος συμφέροντος για τη συνεκδίκαση των διαφορών,* η οποία πρέπει να εκτιμάται πλήρως από το δικαστήριο που έχει επιληφθεί της διαφοράς, με βάση *αντικειμενικά* στοιχεία εκτιμήσεως που είναι εγγενή στις υποθέσεις που το δικαστήριο αυτό έχει κληθεί να εκδικάσει, όπως είναι ο βαθμός του δεσμού συναφείας που τις χαρακτηρίζει και ο βαθμός της εγγύτητας του αρμοδίου δικαστηρίου.

55. Στην περίπτωση της προσεπίκλησης δικονομικού εγγυητή ή άλλης προσεπίκλησης, όπου κατά γενικό κανόνα η συνάφεια προς την κύρια αγωγή είναι εγγενής [28] και όπου, αντίθετα προς ό,τι συμβαίνει στις περιπτώσεις πλειόνων εναγομένων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 6, σημείο 1, η ένωση των διαδικασιών δεν πραγματοποιείται κατ' ανάγκη ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας του εναγομένου ή του τρίτου, ένα πρόσθετο όριο στην εφαρμογή του σχετικού κριτηρίου συνδέσεως προκύπτει από τη ρητή εξαίρεση των περιπτώσεων στις οποίες προκύπτει ότι η κύρια αγωγή ασκήθηκε με μοναδικό σκοπό να υπαχθεί ο προσεπικληθείς σε άλλο δικαστήριο και όχι στον φυσικό του δικαστή» [29].

56. Πρέπει να παρατηρηθεί ότι το όριο αυτό, όπως προκύπτει από τη διατύπωση του άρθρου 6, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001, εμποδίζει την εφαρμογή του κριτηρίου συνδέσεως που προβλέπει η διάταξη αυτή, τόσο στις περιπτώσεις όπου η χρησιμοποίησή του είναι *απατηλή,* όσο και στις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται δια της *καταχρηστικής άσκησης* του δικαιώματος επιλογής που διαθέτει ο ενάγων [30], ήτοι για

27 — Εντός ορισμένων ορίων, το forum shopping, που νοείται —σύμφωνα με τον ορισμό που έδωσε ο γενικός εισαγγελέας Ruiz-Jarabo Colomer— ως «επιλογή δικαστηρίου με βάση τα πλεονεκτήματα που μπορεί να συνεπάγεται το ουσιαστικό δίκαιο (ακόμη και το δικονομικό) που εφαρμόζει το δικαστήριο αυτό» (βλ. προτάσεις διατυπωθείσες στις 16 Μαρτίου 1999, στην υπόθεση C-440/97, Groupe Concord, Συλλογή 1999, σ. I-6307, υποσημείωση 10), είναι αναμφίβολα νόμιμο.

28 — Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Μαΐου 2005, C-77/04, GIE Réunion européenne κ.λπ. (Συλλογή 2005, σ. I-4509, σκέψη 30), και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Jacobs τις οποίες διατύπωσε στις 24 Φεβρουαρίου 2005 στην ίδια υπόθεση, σημείο 32.

29 — Στην προπαρατεθείσα απόφαση GIE Réunion européenne κ.λπ., το Δικαστήριο φαίνεται να θεωρεί ότι η προϋπόθεση αυτή πληρούται εφόσον υφίσταται ο κατάλληλος σύνδεσμος συνάφειας μεταξύ της κύριας αγωγής και της προσεπίκλησης. Όπως θα φανεί καλύτερα στη συνέχεια, η ύπαρξη του εν λόγω συνδέσμου συνάφειας δεν αρκεί σε όλες τις περιπτώσεις για να αποκλεισθεί η απάτη ή η κατάχρηση στο θέμα της διεθνούς δικαιοδοσίας.

30 — Η θεωρία φαίνεται να αναγνωρίζει ότι η επιλογή μεταξύ των διαφόρων κριτηρίων συνδέσεως της οποίας τυγχάνει ο ενάγων βάσει των διατάξεων του κανονισμού 44/2001 συνιστά γνήσιο δικαίωμα του ενάγοντος, που αποτελεί συνέπεια του δικαιώματος για αποτελεσματική δικαστική προστασία.

σκοπό άλλο από αυτόν για τον οποίο έχει παρασχεθεί [31].

57. Το Högsta Domstolen ερωτά το Δικαστήριο εάν το όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 έστω και αν δεν υφίσταται σχετική ρητή διάταξη.

58. Η Επιτροπή προτείνει να δοθεί αρνητική απάντηση στο ερώτημα αυτό. Φρονεί ότι το άρθρο 6, σημείο 1, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν υφίσταται κατάλληλος σύνδεσμος συνάφειας μεταξύ των αγωγών, αποκλείεται οποιαδήποτε έρευνα σχετικά με τους σκοπούς που επιδιώκει ο ενάγων. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από την προπαρατεθείσα απόφαση Καλφέλης [32], στην οποία η προϋπόθεση της υπάρξεως συνάφειας μεταξύ των αγωγών θεωρήθηκε ότι αποκλείει το ενδεχόμενο να ασκηθεί η δυνατότητα επιλογής που παρέχει στον ενάγοντα το άρθρο 6, σημείο 1, της Συμβάσεως των Βρυξελλών με μοναδικό σκοπό να αποκλείσει έναν από τους εναγομένους από τα δικαστήρια του κράτους εντός του οποίου κατοικεί [33].

59. Η ερμηνεία που προτείνει η Επιτροπή δεν θεωρώ ότι πρέπει να γίνει δεκτή.

60. Κατ' αρχάς, δεν συμφωνώ με την προαναφερθείσα ερμηνεία της αποφάσεως Καλφέλης. Κατά τη γνώμη μου, από την απόφαση αυτή δεν μπορεί να συναχθεί τίποτα άλλο παρά η πρόθεση του Δικαστηρίου να δημιουργήσει ένα *τεκμήριο* ελλείψεως απάτης ή καταχρήσεως εφόσον υφίσταται ο ειδικός σύνδεσμος συνάφειας που απαιτεί το Δικαστήριο [34]. Επιπλέον, μπορεί σαφώς να συναχθεί από μια μεταγενέστερη απόφαση ότι το τεκμήριο αυτό μπορεί να αποκλεισθεί όταν από τις περιστάσεις μπορεί να αποδειχθεί ότι η χρησιμοποίηση του κριτηρίου δικαστικής συνδέσεως που προβλέπει η εν λόγω διάταξη είναι απατηλή ή καταχρηστική [35].

31 — Ήτοι, για να παρασχεθεί στον ενάγοντα καλύτερη δικαστική προστασία των δικαιωμάτων του με τη δυνατότητα που έχει να συγκεντρώνει ενώπιον ενός ενιαίου δικαστηρίου συναφείς αγωγές που ασκεί κατά διαφορετικών εναγομένων.

32 — Υποσημείωση 7.

33 — Βλ. σκέψεις 8 και 9.

34 — Το ίδιο τεκμήριο φαίνεται ότι έγινε επίσης δεκτό με την απόφαση GIE Réunion européenne κ.λπ., προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 28 (βλ. σκέψεις 32 και 33).

35 — Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 2006, C-103/05, Reisch Montage (Συλλογή 2006, σ. I-6827), στην οποία, στη σκέψη 32, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι «ο κανόνας ειδικής δωσιδικίας του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 πρέπει να ερμηνεύεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην παρέχει σε ενάγοντα τη δυνατότητα να ασκήσει αγωγή κατά πλειόνων εναγομένων με μοναδικό σκοπό να αποκλείσει για έναν από τους εναγομένους αυτούς τη δωσιδικία του κράτους όπου αυτός κατοικεί», αποκλείοντας ότι τούτο συμβαίνει στην υπόθεση της κύριας δίκης. Το προδικαστικό ερώτημα προερχόταν από μια εκκρεμή ενώπιον αυστριακού δικαστηρίου δίκη, που αφορούσε δύο χωριστές αγωγές, εκ των οποίων η πρώτη στρεφόταν κατά εναγομένου κατοικούντος στην Αυστρία κατά του οποίου είχε προηγουμένως κινηθεί πτωχευτική διαδικασία, η δε δεύτερη κατά της εταιρίας η οποία είχε εγγυηθεί για τον πρώτο εναγόμενο. Δεδομένου ότι η αγωγή που ασκήθηκε κατά του πρώτου εναγομένου κηρύχθηκε απαράδεκτη λόγω απαγορεύσεως ασκήσεως αγωγής μετά την κίνηση της πτωχευτικής διαδικασίας, το αιτούν δικαστήριο διερωτάτο αν, υπό τις περιστάσεις αυτές, ο ενάγων μπορούσε νομίμως να επικαλεσθεί το άρθρο 6, σημείο 1, για να δικαιολογήσει την αρμοδιότητα του επιληφθέντος δικαστηρίου έναντι του δευτέρου εναγομένου. Μολονότι οι δύο αγωγές ήσαν αναμφισβήτητα συναφείς, το δικαστήριο άφησε ωστόσο σαφώς να εννοηθεί ότι η αρμοδιότητα του δικαστηρίου που επελήφθη της υποθέσεως βάσει του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 μπορεί να ανακληθεί εφόσον υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το αν έγινε καταχρηστικώς επίκληση του άρθρου αυτού. Το γεγονός που οδήγησε το Δικαστήριο να αποκλείσει εν προκειμένω τη συνδρομή της περιπτώσεως αυτής, και το οποίο προκύπτει από την ανάγνωση της προδικαστικής αποφάσεως, ήταν προφανώς η έλλειψη αποδείξεως ως προς το ότι ο ενάγων γνώριζε την κατάσταση της πτώχευσης και, συνεπώς, ήταν κακόπιστος.

61. Η ερμηνεία που προτείνει η Επιτροπή προσκρούει επίσης στη διαπίστωση ότι η ύπαρξη του συνδέσμου συνάφειας μεταξύ των αγωγών τον οποίον απαιτεί το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, ναι μεν εξασφαλίζει εφαρμογή της διάταξης αυτής σύμφωνη προς τη *ratio* της, πλην όμως δεν αποκλείει τη δυνατότητα που έχει ο ενάγων να χρησιμοποιήσει τη βάση δικαιοδοσίας που προβλέπει η εν λόγω διάταξη με μοναδικό σκοπό να αποκλείσει έναν από τους εναγομένους από τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο κατοικεί και δεν αποκλείει συνεπώς τον κίνδυνο απάτης ή καταχρήσεως. Τούτο θα μπορούσε να συμβεί, για παράδειγμα, αν ασκούνταν αγωγή κατά προσώπου ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας ενός *πλασματικού συνεναγομένου*, δηλαδή κατά ενός συνεναγομένου κατά του οποίου ασκήθηκε αγωγή η οποία, ναι μεν είναι *αντικειμενικά συναφής* με αυτή που ασκήθηκε κατά του άλλου εναγομένου, πλην όμως είναι *προδήλως* αβάσιμη ή δεν αφορά κανένα πραγματικό συμφέρον του ενάγοντος [36].

62. Η γνώμη μου όμως είναι ότι η εφαρμογή των ενιαίων κανόνων επιλύσεως των συγκρούσεων που προβλέπει ο κανονισμός 44/2001 έχει γενικώς ένα όριο που ορίζεται από την «*απάτη σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία*» που συντρέχει όταν η εφαρμογή των εν λόγω κανόνων αποτελεί το αποτέλεσμα χειρισμών του ενάγοντος, που έχουν ως αντικείμενο και ως αποτέλεσμα να αποκλείσουν την έννομη σχέση που αποτελεί το αντικείμενο της διαφοράς από τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους ή την εκδίκαση της υποθέσεως από τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους τα οποία, αν δεν υπήρχαν οι χειρισμοί αυτοί, δεν θα είχαν δικαιοδοσία. Το Δικαστήριο έχει εξάλλου ήδη αναγνωρίσει την εφαρμογή ενός τέτοιου ορίου, τουλάχιστον στις περιπτώσεις στις οποίες η απάτη διαπράττεται μέσω του χειρισμού των κριτηρίων συνδέσεως προκειμένου να δημιουργηθεί τεχνητά η βάση της διεθνούς δικαιοδοσίας [37].

63. Πιο λεπτό είναι αντιθέτως το ζήτημα [38] αν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι το κανονιστικό σύστημα του κανονισμού 44/2001 επιβάλλει γενική απαγόρευση κα-

36 — Έτσι, για παράδειγμα, η επίκληση του κανόνα του καθορισμού της διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπει το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 θα μπορούσε να απορριφθεί από το δικαστήριο της κύριας δίκης που έθεσε το ερώτημα επί του οποίου αποφάνθηκε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα στην προηγούμενη υποσημείωση απόφαση Reisch Montage, αν είχε διαπιστωθεί κακή πίστη του ενάγοντος.

37 — Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Φεβρουαρίου 1997, C-106/95, MSG (Συλλογή 1997, σ. I-911), όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 5, σημείο 1, της Συμβάσεως των Βρυξελλών. Στη σκέψη 31 της αποφάσεως αυτής, το Δικαστήριο παρατήρησε ότι «οι συμβαλλόμενοι είναι μεν ελεύθεροι να συμφωνήσουν τόπο εκπληρώσεως των συμβατικών υποχρεώσεων διαφορετικό από τον τόπο που θα καθοριζόταν δυνάμει του εφαρμοστέου στη σύμβαση δικαίου, χωρίς να τηρήσουν ιδιαίτερες προϋποθέσεις όσον αφορά τον τύπο, δεν μπορούν όμως, ενόψει του συστήματος που θεσπίζει η Σύμβαση, να ορίσουν, με μοναδικό σκοπό τον καθορισμό της δωσιδικίας, τόπο εκπληρώσεως ο οποίος δεν εμφανίζει κανένα πραγματικό σύνδεσμο με τα πραγματικά στοιχεία της Συμβάσεως και στον οποίο δεν θα μπορούσαν να εκτελεστούν κατά τρόπο σύμφωνο με τη Σύμβαση οι υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν». Βλ., επίσης, απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 1985, 220/84, Malhé (Συλλογή 1985, σ. 2267).

38 — Το ζήτημα αυτό εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο των μηχανισμών που επιτρέπουν τη διαπίστωση και την καταστολή της καταχρηστικής χρησιμοποίησης των διατάξεων του κανονισμού και, τελικώς, την καταπολέμηση αυτού που ορίζεται ως «forum shopping malus». Η ανάγκη διασφαλίσεως της πρακτικής αποτελεσματικότητας και της ενιαίας εφαρμογής των διατάξεων της Συμβάσεως και κατόπιν του κανονισμού 44/2001, με τη διατήρηση της αντικειμενικής αξίας των κριτηρίων συνδέσεως που χρησιμοποιούν οι διατάξεις αυτές —που είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλισθεί η δυνατότητα προβλέψεως του καθορισμού του αρμοδίου δικαστηρίου— οδήγησε το Δικαστήριο στη διατήρηση συναφώς μιας ιδιαίτερα συνετής προσέγγισης, για την οποία δέχθηκε τις επικρίσεις της θεωρίας. Βλ., ειδικότερα, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 27ης Απριλίου 2004, C-159/02, Turner (Συλλογή 2004, σ. I-3565), σχετικά με τις «anti-suit injunctions», και της 9ης Δεκεμβρίου 2003, C-116/02, Gasser (Συλλογή 2003, σ. I-14693), όσον αφορά την ερημοδικία.

ταχρηστικής ασκήσεως της επιλογής του αρμοδίου δικαστηρίου και αν μια τέτοια άσκηση εμποδίζει την αναγνώριση της διεθνούς δικαιοδοσίας του δικαστηρίου που είχε επιληφθεί της υποθέσεως, αποτελώντας συνεπώς προϋπόθεση της εφαρμογής των ενιαίων κανόνων επιλύσεως των συγκρούσεων [39], ή αν επηρεάζει μόνο το παραδεκτό της αγωγής [40], υπό την επιφύλαξη της κατανομής της διεθνούς δικαιοδοσίας που πραγματοποιείται βάσει των διατάξεων του κανονισμού.

64. Όπως προανέφερα, δεν έχω την πρόθεση να εμβαθύνω στην εξέταση του ζητήματος αυτού στο παρόν στάδιο. Συγκεκριμένα, μολονότι —όπως είχα ήδη την ευκαιρία να παρατηρήσω— η απαγόρευση από την οποία εξαρτάται η εφαρμογή της δικαστικής συνδέσεως που προβλέπει το άρθρο 6, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001 είναι διατυπωμένη έτσι ώστε να καλύπτει τόσο τις περιπτώσεις απάτης όσο και τις περιπτώσεις καταχρήσεως της επιλογής του αρμοδίου δικαστηρίου, δεν βλέπω κανένα λόγο, που να συνδέεται ιδίως με απαιτήσεις ενιαίας εφαρμογής και αυτοτελούς ερμηνείας των διατάξεων του κανονισμού, που να εμποδίζει την εφαρμογή της απαγόρευσης αυτής και στις περιπτώσεις που διέπονται από το άρθρο 6, σημείο 1.

65. Μια τέτοια κατ' αναλογία επέκταση της απαγορεύσεως του άρθρου 6, σημείο 2, πέραν του ότι έχει ήδη γίνει εμμέσως δεκτή από το Δικαστήριο [41], παρέχει ειδικότερα τη δυνατότητα να αποκλεισθεί η εφαρμογή του άρθρου 6, σημείο 1, σε περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο φυσικό πεδίο εφαρμογής του ή η δυνατότητα επικλήσεως του κανόνα καθορισμού της διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπει η διάταξη αυτή, όταν με την επίκληση αυτή αποσκοπείται η ικανοποίηση συμφερόντων που δεν είναι άξια προστασίας.

66. Όσον αφορά τον έλεγχο της τηρήσεως της απαγορεύσεως αυτής, εναπόκειται στο δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υποθέσεως να καθορίσει αν η χρησιμοποίηση του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, παρά την αντικειμενική συνάφεια μεταξύ των αγωγών που έχουν ασκηθεί κατά των διαφόρων εναγομένων, έχει ως μοναδικό σκοπό να αποκλείσει κάποιον από αυτούς από τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο αυτός κατοικεί. Θεωρώ ωστόσο αναγκαίο να προστεθεί συναφώς ότι δεν μου φαίνεται ότι συνιστά επαρκές στοιχείο για τη διαπίστωση της απατηλής ή καταχρηστικής προθέσεως του ενάγοντος, καθόσον άλλως θα περιοριζόταν υπερβολικά το πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής, το γεγονός ότι η αγωγή που στρέφεται κατά του εναγομένου που κατοικεί εντός του κράτους μέλους του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της αγωγής *φαίνεται αβάσιμη*, καθόσον η αγωγή πρέπει να φαίνεται, κατά την άσκησή της, ως *προδήλως* αβάσιμη —σε βαθμό που να προκύπτει ότι είναι *τεχνητή*—, ή να μην παρουσιάζει κανένα πραγματικό ενδιαφέρον για τον ενάγοντα.

39 — Όπως στην περίπτωση του άρθρου 6, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001 και, προηγουμένως, της Συμβάσεως των Βρυξελλών.

40 — Το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι έπρεπε να γίνει αναφορά στους εθνικούς δικονομικούς κανόνες για να καθοριστούν οι προϋποθέσεις παραδεκτού μιας αγωγής, υπό την επιφύλαξη ωστόσο ότι η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν θίγει την πρακτική αποτελεσματικότητα των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπει η Σύμβαση (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαΐου 1990, C-365/88, Hagen, Συλλογή 1990, σ. I-1845, σκέψεις 17 έως 20).

41 — Βλ. απόφαση Reisch Montage, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 35.

67. Βάσει όμως των στοιχείων που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, δεν μου φαίνεται ότι η αγωγή που άσκησε ο Ο. Arnoldsson κατά της Freeport plc παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά αυτά.

68. Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει την ακόλουθη απάντηση στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα:

«Το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει στον ενάγοντα να ασκεί αγωγές στρεφόμενες κατά πλειόνων εναγομένων με μοναδικό σκοπό να αποκλείσει κάποιον από αυτούς από τα δικαστήρια του κράτους μέλους εντός του οποίου κατοικεί, ακόμη και όταν οι αγωγές αυτές συνδέονται μεταξύ τους με τόσο στενή σχέση ώστε να υπάρχει συμφέρον να εξεταστούν και να εκδικασθούν ταυτόχρονα, προκειμένου να αποφευχθούν λύσεις που θα μπορούσαν να είναι ασυμβίβαστες αν οι υποθέσεις εκδικάζονταν χωριστά.»

69. Όσον αφορά το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, δεδομένου ότι διατυπώθηκε για την περίπτωση που θα δινόταν αρνητική απάντηση στο δεύτερο ερώτημα, και δεδομένου ότι προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει καταφατική απάντηση στο ερώτημα αυτό, θα περιοριστώ να παρατηρήσω ότι η εξέταση που αφορά τον κίνδυνο ασυμβίβαστων αποφάσεων, και την οποία το δικαστήριο που επελήφθη της υποθέσεως καλείται να πραγματοποιήσει δυνάμει του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, πρέπει να πραγματοποιείται λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των κρίσιμων παραγόντων.

70. Όπως και η Επιτροπή, θεωρώ ότι η εν λόγω εξέταση μπορεί να περιλαμβάνει και την εκτίμηση των πιθανοτήτων ευδοκιμήσεως της αγωγής που ασκήθηκε κατά του εναγομένου που κατοικεί στην περιφέρεια του δικαστηρίου που επελήφθη της υποθέσεως. Ωστόσο, μια τέτοια εκτίμηση δεν θα έχει συγκεκριμένη πρακτική σημασία για να αποκλεισθεί ο κίνδυνος ασυμβίβαστων αποφάσεων, παρά μόνον όταν η εν λόγω αγωγή φαίνεται να είναι προδήλως απαράδεκτη ή αβάσιμη.

71. Πρέπει ωστόσο να τονίσω ότι η θέση αυτή φαίνεται να έρχεται σε αντίθεση προς το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση Reisch Montage, δεδομένου ότι το Δικαστήριο απέκλεισε τη δυνατότητα να έχει το προδήλως απαράδεκτο της αγωγής που ασκήθηκε κατά του εναγομένου που κατοικεί εντός του κράτους μέλους του δικαστηρίου το οποίο επελήφθη της διαφοράς, βάσει κάποιου λόγου απαραδέκτου που προβλέπει η εθνική έννομη τάξη, επίπτωση στη δυνατότητα επικλήσεως του κανόνα καθορισμού της διεθνούς δικαιοδοσίας που διαλαμβάνει το άρθρο 6, σημείο 1 του κανονισμού 44/2001 κατά του εναγομένου που κατοικεί εντός διαφορετικού κράτους μέλους [42].

42 — Οι προτάσεις που διατυπώθηκαν στην υπόθεση αυτή από τον γενικό εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer κινούνται στην αντίθετη κατεύθυνση.

V — Πρόταση

72. Κατόπιν των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει την ακόλουθη απάντηση στα προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλε το Högsta Domstolen:

«Το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει στον ενάγοντα να ασκεί αγωγές στρεφόμενες κατά πλειόνων εναγομένων με μοναδικό σκοπό να αποκλείσει κάποιον από αυτούς από τα δικαστήρια του κράτους μέλους εντός του οποίου κατοικεί, ακόμη και όταν οι αγωγές αυτές συνδέονται μεταξύ τους με τόσο στενή σχέση ώστε να υπάρχει συμφέρον να εξετασθούν και να εκδικασθούν ταυτόχρονα, προκειμένου να αποφευχθούν λύσεις που θα μπορούσαν να είναι ασυμβίβαστες αν οι υποθέσεις εκδικάζονταν χωριστά.»